

November 2017

Srpsko tržište kapitala – QUO VADIS?

Siniša Krneta
Beogradska Berza

„Europe 2020“- strategija za pametan, održiv i inkluzivan rast

- Razvoj tržišta kapitala - preduslov razvoja ekonomije EU,
- U skladu sa „Europe 2020“:
  - dugoročni izvori finansiranja su ključni za razvoj i unapređenje konkurentnosti EU,
  - u uslovima ograničenih mogućnosti bankarskog finansiranja, usled regulatornih promena izazvanih poslednjom ekonomskom krizom, mogućnost **obezbeđivanja kapitala na tržištu kapitala postaje dominantno važno pitanje.**

Kauzalna veza: tržište kapitala $\leftrightarrow$ stopa rasta BDP-a

- Analiza razvijenih evropskih ekonomija dokazuje pozitivnu korelisanost veličine tržišta kapitala sa ekonomskim razvojem.
- Posmatrajući isključivo tržište akcija – porast veličine **tržišta akcija za jednu trećinu** povećava **stopu rasta GDP za jednu trećinu**, stavljajući ove agregate u potpuno linearnu funkciju.

Akcioni plan – preduslov za ostvarivanje ubrzanih stopa rasta

- Dokazano je da zemlje sa **nedovoljno razvijenim tržištem kapitala**, a posebno tržištem akcija, kontinuirano beleže **ispodprosečne stope rasta nacionalne ekonomije**.
- Srbiji je potrebno bitno razvijenije tržište kapitala za **ubrzanje stope rasta ekonomije i otvaranje novog kanala za priliv investicija**.
- Srbiji je potrebno da tržište kapitala stavi u opštu funkciju nacionalne ekonomije.
- Srbija bi morala u vrlo kratkom roku da utvrdi obuhvatan **Akcioni plan** i na svim nivoima obezbedi podršku njegovoj implementaciji.

Akcioni plan – Misija

- Apsolutna misija akcionog plana je **kreiranje novog kanala** za priliv investicija, kroz **mobilizaciju** domaćeg i privlačenje inostranog kapitala, te njihovo **aktiviranje** u funkciji ekonomskog rasta pojedinačnih kompanija i srpske ekonomije u celini.

Akcioni plan – Ciljevi realizacije

Ciljevi realizacije

Akcionog plana su razvoj diversifikovanog finansijskog sistema koji komplementira bankarsko finansiranje, te sledstveni pozitivan uticaj na:

- ubrzanje rasta BDP-a,
- ubrzanje redukcije stope nezaposlenosti,
- efikasna alokacija domaće štednje i kapitala,
- kontinuirani priliv investicija,
- nedugovno finansiranje rasta i razvoja privatnog sektora,
- stimulacija rasta 3. stuba penzionog osiguranja, koja može olakšati reformu penzionog sistema,
- sprečavanje odliva kapitala i domaće štednje tržišnim mehanizmima,
- unapređenje lokalne infrastrukture kroz razvoj finansiranja municipalnim obveznicama,
- niži opšti nivo kamatnih stopa kao posledica boljeg kreditnog rejtinga i nižih marži usled konkurentnosti, odnosno diversifikovanosti izvora,
- viši kreditni rejting države i bolja pozicija na listama globalne konkurentnosti,
- finansiranje inovativnih start-upova i MSP, koji imaju ograničen pristup bankarskom finansiranju.

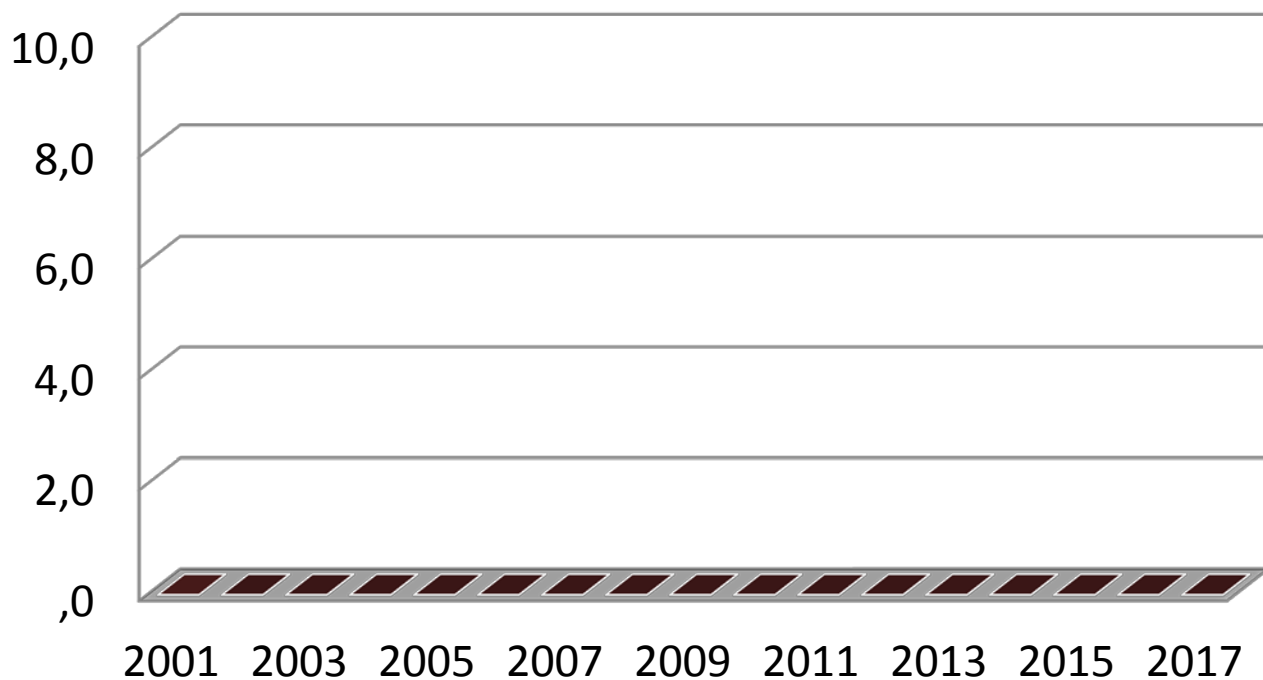
Beogradska berza: Akcioni plan

- Beogradska berza je izradila Akcioni plan, baziran na ključnim principima Capital Market Union-a (EU):
  - Kreiranje novih investicionih alternativa za investitore,
  - Povezivanje izvora finansiranja sa realnim sektorom, i
  - Stvaranje jačeg i otpornijeg finansijskog sistema – kroz otvaranje šireg asortimana izvora finansiranja i više dugoročnih investicionih opcija, koje će smanjiti osetljivost građana i kompanija na finansijske šokove.

IPO skener: Srbija

Broj IPO-a u Srbiji, 2001-2017

Serbia: IPO Go!

- Identifikovane barijere za izlazak MSP na tržište:
  - Erozija ekosistema tržišta kapitala
  - Nedostatak edukacije
  - Nedostatak investitora
  - Visoki, nediferencirani troškovi postupka
  - Nedostatak poreskih stimulansa

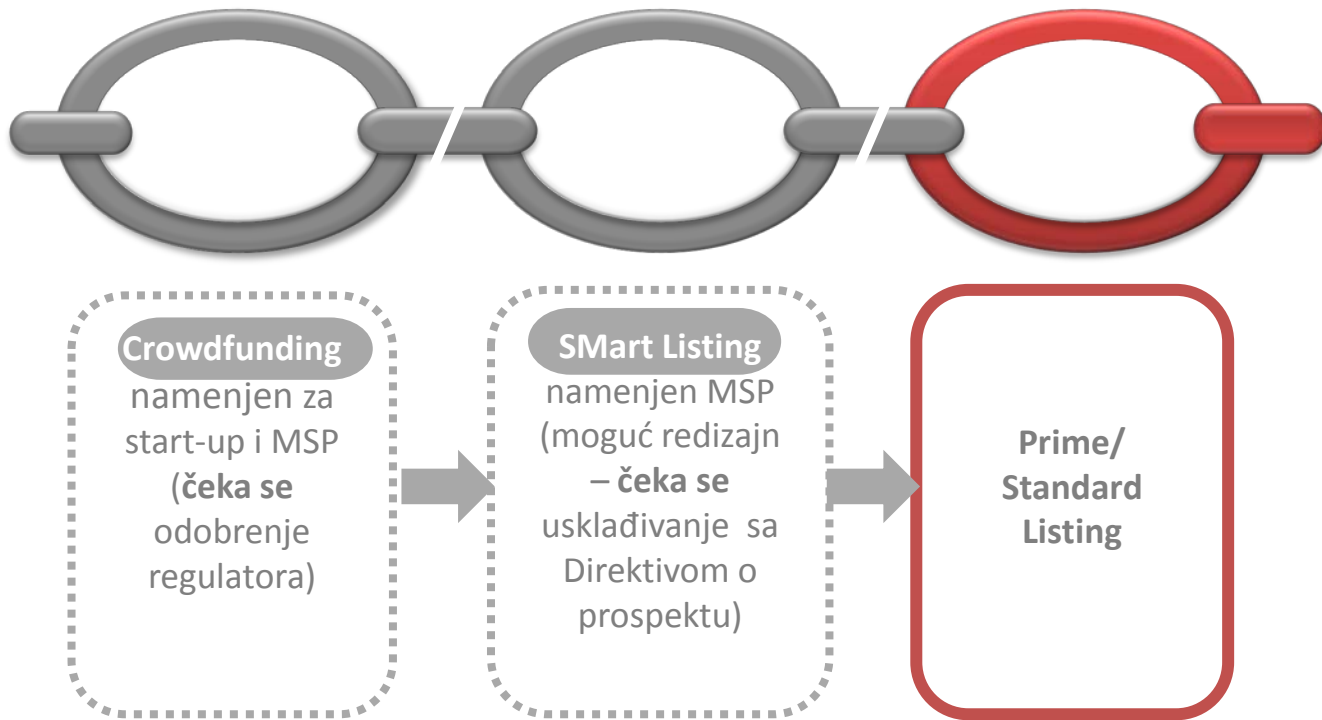

EBRD/Serbia: IPO Go!

- **Opšti cilj projekta:** pristup finansiranju putem tržišta kapitala za srpske kompanije
- **Poseban cilj projekta:** Kreiranje i implementacija IPO Go! Programa sa ciljem izgradnje kapaciteta, edukacije i pružanja konsultantske podrške domaćim kompanijama u donošenju odluke o IPO:
  - Izbor ograničenog broja pilot kompanija zainteresovanih za listiranje na Beogradskoj berzi
  - Edukacija i podrška selektovanoj grupi pilot kompanija u donošenje odluke o IPO
  - Za kompanije koje se odluče za listiranje, asistencija u izboru savetnika za IPO

Beogradska berza: novi lanac vrednosti

Serbia: IPO Go!

